Finansdepartementet

E-post till:

fi.remissvar@regeringskansliet.se

johanna.ring@regeringskansliet.se

camilla.landberg@regeringskansliet.se

Stockholm, 09 November 2026

Ämne: Euroclear Nordics AB remissvar avseende Finansdepartementets Promemoria – EU:s penningtvättspaket

Referens: Fi2026/01654

Euroclear Nordics AB (”ENSW”) har erhållit ovan rubricerad remiss och beretts tillfälle att yttra sig. ENSW uppskattar möjligheten att kommentera förslagen och vi föreslår några förtydliganden till kommande förarbeten.

Enligt det sjätte penningtvättsdirektivet artikel 16 åläggs medlemsstaterna en skyldighet att införa ett centralt register för bland annat värdepapperskonton. Det ligger närmast till hands att den som är skyldig att inhämta kundkännedomsuppgifter om sina kunder i enlighet med penningtvättsförordningen artikel 19 också registrerar uppgifterna i Skatteverkets register. Rapporteringsskyldigheten bör därför åvila det institut som har kundrelationen, ansvarar för kundkännedomen och innehar de uppgifter som ska rapporteras till registret. I den svenska modellen är detta, beträffande ägarkonton, det kontoförande institutet, t.ex. en bank, och inte värdepapperscentralen.

Enligt den svenska modellen för kontoföring får värdepapperscentralen anta vissa finansiella institut i rollen som kontoförande institut (se 3 kap. lag [1998:1479] om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument ”LKF”).

Euroclear Nordics AB
PO Box 191
SE – 101 23 Stockholm, Sweden
Tel. +46 8 402 9000

Visitors:
Klarabergsviadukten 63
SE – 111 64 Stockholm, Sweden
www.euroclear.com

Ett kontoförande institut ges då behörighet att registrera ägarkonton för fysiska och juridiska personer i VPC systemet och tillhandahåller tjänsten direkt till kunden. Det är även det kontoförande institutet som huvudsakligen ansvarar för att relevanta uppgifter är korrekta i VPC systemet.

Som redan är beskrivet i promemorian upprätthåller värdepapperscentralen två olika typer av värdepapperskonton (vp-konton) på högsta nivå, dvs. ägarkonton och förvaltarkonton. ENSW vill dock förtydliga att värdepapperscentralen primärt tillhandahåller den tekniska infrastrukturen som möjliggör registrering på och administration av ägarkonton i VPC systemet, vilket bl.a. beskrivs i förarbetena till LKF. Det är därmed, som ovan nämnts, det kontoförande institutet som har kundrelationen med kontohavaren och inte värdepapperscentralen.

Värdepapperscentraler har enligt svensk rätt inte tidigare omfattats av penningtvättsregler när tidigare direktiv implementerats då det inte ansetts nödvändigt mot bakgrund av den svenska modellen för kontoföring där värdepapperscentraler för eller upprätthåller värdepapperskonton (ägarkonton och förvaltarkonton) som kontoförande institut eller förvaltare i sin tur tillhandahåller sina kunder. Det framgår t.ex. av prop. 2015/16:10 (Värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument) s. 127 att kontoförande institut är den typen av marknadsdeltagare som redan har den nödvändiga kundkontakten till följd av direktivet om marknader för finansiella instrument (2014/65/EU) och direktivet om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism (2005/60/EU). Som lagstiftaren tidigare redan konstaterat är det således det kontoförande institutet som har affärsförbindelsen med kunden och som ansvarar för att inhämta och upprätthålla kundkännedomsuppgifter enligt gällande penningtvättsregelverk. ENSW har inte heller tillgång till merparten av de uppgifter som enligt 2 kap. 4–7 §§ ska registreras i registret.

Även fortsättningsvis kommer det att vara det kontoförande institutet som har den nödvändiga kundkontakten för att kunna fullgöra rapporteringsskyldigheten i enlighet med den nya lagen. Om både ENSW och det kontoförande institutet skulle vara skyldiga att rapportera uppgifter om samma ägarkonto skulle det leda till dubbelrapportering av samma konto till registret, utan att något ytterligare informationsvärde tillförs. En sådan ordning skulle dessutom riskera att skapa oklarhet om vilken rapporterad uppgift som ska anses vara den primära och aktuella, särskilt eftersom det är det kontoförande institutet som har den löpande kundrelationen och ansvarar för kundkännedomen. De relevanta uppgifterna om innehavaren kommer redan att finnas tillgängliga genom det kontoförande institutets rapportering.

Det kan även tilläggas att såvitt vi känner till, har den finska motsvarande implementeringen av denna lagstiftning resulterat i att det är det kontoförande institutet, och inte värdepapperscentralen som är rapporteringsskyldig för de aktuella uppgifterna.

Mot bakgrund av ovanstående resonemang bör ett tillägg vad avser ägarkonton på s. 645 införas. ENSW föreslår därför följande förtydligande i texten i kommande förarbeten.

Undantag för vissa uppgifter (s. 645)

Det förekommer att ett konto hos ett institut som ska anmälas för registrering i registret innehas av ett annat institut. Det förekommer t.ex. när det gäller konton som den svenska värdepapperscentralen, Euroclear *Nordics*~~Sweden~~ AB, *upprätthåller*~~tillhandahåller~~. ~~I dess verksamhet finns bl.a.~~ *Värdepapperscentralen för* värdepapperskonton (VP-konton) som antingen kan vara ägarkonton eller förvaltarkonton. När det gäller förvaltarkonton är det förvaltaren, t.ex. en bank som tillhandahåller konton i sitt eget system till de slutliga kunderna. *När det gäller ägarkonton är det kontoförande institutet – t.ex. en bank - som administrerar kontot och har relationen till slutkunden och därmed tillhandahåller ägarkontot till kunden enligt innebörden i denna lagstiftning*~~– som innehar ett eller flera s.k. avstämningskonton för de finansiella instrumenten som institutet förvaltar. Förvaltaren ansvarar sedan för att hålla ordning på kunders innehav. Det görs genom konton som det tillhandahåller till sina kunder. Ägarna till de finansiella instrumenten i fråga framgår då genom att dessa är innehavare till konton hos förvaltaren.~~

Enligt promemorians uppfattning kan uppgifter om andra institut som är innehavare till värdepapperskonton vara av begränsat värde för brottsbekämpande myndigheter. I situationen som redogörs för ovan borde det i stället vara innehavarna till värdepapperskonton hos förvaltaren som är av intresse. De kommer också registreras i registret genom att förvaltaren är skyldig att anmäla dessa uppgifter för registrering. Mot denna bakgrund föreslår promemorian att det i den nya lagen om register över konton, värdefack och virtuella IBAN införs ett undantag som innebär att ett institut inte ska anmäla uppgifter om värdepapperskonton vars innehavare är ett annat institut.

Med vänlig hälsning,

Anna Oom Salmén

Head of Legal and Corporate Affairs

e-mail: anna.salmen@euroclear.com

Kelin Taylor Lundgren

Legal Counsel

e-mail: kelin.taylorlundgren@euroclear.com